

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 9. septembra 1965
Leto XVII. — šte. 35. Cena 50 din

POMURSKI VESTNIK
IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK
»LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1952 KOT
»OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V
SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA
ODBORA SZDL. OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST
KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV
SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA
CASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI
TISK« V M. SOBOTI — DIREKTOR ŠTEFAN ANTALIC
— LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI
UREDNIK ŠTEFAN BALAZIC. NASLOV UREDNIŠTVA
— MURSKA SOBOTA, KIDRICEVA UL. 4. TEL. 21-383

Umrl je Drago Lugarič

Prebivalci lendavske občine in delovne ljudi v Pomurju je v nedeljo globoko presunila skopa, ne še popolna vest, da je v prometni nesreči tragično preminil Drago Lugarič, sekretar občinskega komiteja ZKS Lendava in zvezni poslanec organizacijsko političnega zbora zvezne skupščine. Vest je bila vse preveč kruta, saj so ga še toliko videli prejšnji dan, kako si je ogledoval kmetijske površine v okolici Lendave, da preprosto nismo mogli verjeti, da ga je nesreča iztrgala iz naše sredine, da je prekinila njegovo tako plodno delovanje in to v letih, ki so kazala na to, da se bo njegova aktivnost šele v polni meri in tako obetajoče razvila.

Draga Lugariča ljudje v lendavski občini dobro poznajo, kar ni nič čudnega, saj je pravzaprav 15 let živel v Prekmurju, večino pa v sami Lendavi kot učitelj, predsednik občinske mladinske organizacije ter končno kot sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov. Rodil se je v Ptuj, v delavski družini, kjer je bilo šest otrok. Star je bil šele 14 let, ko se je preko očeta in starejšega brata leta 1942 povezal z narodnoosvobodilnim gibanjem ter deloval kot partizanski kurir, dokler ni leta 1943 postal borec.

Po vojni je Drago Lugarič služboval kot učitelj v bivšem ptujškem okraju, leta 1950 pa je bil premeščen v Prekmurje in tu celih deset let z neumornim delom pomagal razvoju šolstva ter bil tudi upravitelj lendavske osnovne šole. Ob tem poklicu pa je izredno dobro spoznal domače ljudi, kar mu je bilo v veliko oporo pri političnem delu. Najprej je bil predsednik občinskega mladinskega komiteja, leta 1960 pa so ga komunisti izvolili za sekretarja občinskega komiteja ZK. To mesto je zapustil zaradi študija in po dvoletnem preseljenju je bil letos januarja spet izvoljen za sekretarja, na volitvah v zvezno skupščino pa se za poslanca organizacijsko političnega zbora zvezne skupščine. Za svoje delo je prejel tudi medaljo za zasluge za ljudstvo in red dela s srebrnim vencem.

Prerana smrt Draga Lugariča nas je vse v Pomurju globoko prizadela, posebno pa še tiste, ki so ga poznali. Pri svojem delu je vedno razodeval izredno energijo, spoštovanje v vseh nas je vzbujala njegova izredna prizadevanost, vera v lepše in srečnejše življenje. Toda zavedal se je, da pot ni lahka. To je že spoznal kot 14-letni partizan, ter da je polna nenehnih bojev. Zato je bil kot človek in kot politični delavec vedno neizprosno v odkrivanju slabosti, napak, odločen pri svojem delu in tudi neumoren. Vendar pa je njegova kritična beseda kljub ostrini bila taka, da je človeku vtičala pogum in zato je tudi bil blag, vedno toplo prijateljski, tudi poln razumevanja, resničen tovariš, preudaren, odkrit in kljub prednosti delu tudi vedno nasmejan. Njegov delovni dan ni bil omejen, vedno je bil prvi tam, kjer je bilo potrebno biti.

Nihče ni pričakoval, da se bo tako hitro končala življenjska pot mladega revolucionarja, ki je svoj duh in svoj značaj prekalil v revoluciji in v povojnih akcijah, ki je bil dosledno zvest revolucionarnim težnjam ljudstva. Zato se toliko težje poslavljamo od njega in čeprav nam ostaja le spomin, se nam zdi, kakor da je s svojo hudomušno nasmejanostjo nenehno prisoten, med nami, kakor da njegov živi, oster, večkrat tudi nagajivi pogled hoče s stvari strgati sleherno tancico in prodrati v bistvo in kakor da bi s svojimi hitrimi, ostrimi in odločnimi kretnjami hotel pokazati, kako je treba delati. Zaradi svojega dela in značaja je bil priljubljen pri najširših krogih občanov in zato nam bo ostal vsem v spoštljivem spominu.

Križevčani so dobili novo šolo

Minulo nedeljo so Križevčani in vaščani okoliških vasi proslavljali nenavaden dogodek: dobili so novo šolo! Tako se je dolgoletna želja in prizadevanje krajevnih in ostalih organizacij v občini naposled le uresničilo.

Slavnostna otvoritev se je začela okrog 11. ure. Prisostvovali so ji številni gostje: član IS SRS Rudi Čačinovič, namestnik sekretarja za šolstvo SRS Boris Lipužič, zvezni poslanec Edo Perhavec, predsednik sveta za šolstvo občine Murska Sobota in republiški poslanec Ivo Orešnik ter predstavniki občinske skupščine in ostalih političnih organizacij. Goste je v uvodnem delu svečane otvoritve pozdravil Jože Kuronja, predsednik krajevnih skupnosti Križevci. Za tem je sledil kratek kulturni program z govori.

Zgradba s štirimi učilnicami, vodovodom in centralno kurjavo je v skupni vrednosti stala okrog 50 milijonov dinarjev in je 14. šola po vrsti v občini po vojni. Nekaj sredstev — okrog 2 milijona dinarjev, so v obliki prostovoljnega dela prispevali tudi vaščani. Veliko prizadevanost so

pri kohanju vodovoda in urejanju okolice pokazali vaščani bližnjih vasi: Kušanovec, Košarovec, Panovec in Kukeč. Novo šolsko leto bodo otroci začeli v novi šoli, stara pa, ki bo drugo leto slavila sto letnico, bo šla v pokoj.

Predsednik sveta za šolstvo soboške občine je nato predal šolo organom upravljanja tamkajšnjega kolektiva. Predsednik občine je prerezal trak

med vrati in tako predal šolo svojemu namenu. Številni občani, ki so se slavnosti udeležili, so si za tem ogledali notranje prostore šole.

Kar zadeva šolstva, se v tem kraju srečujemo s težavami pri stanovanjih za učitelje. Kljub temu, da za nekaj časa ni možnosti, da bi začeli z gradnjo stanovanj, Križevčani ne bodo držali rok križem, temveč si bodo skupno z občinsko skupščino prizadevali, da bi kaj kmalu prebrodili tudi to vrzel.

Slaba letina sadja

Po poročilih, ki jih je sprejelo Poslovno združenje kmetijskih proizvajalcev v Murski Soboti od organizacij s terena, je bila letos rodnost sadja zelo slaba. Zaradi tega bo izvoz tovrstnega blaga, ki je prejšnja leta predstavljal pomemben donos, letos omejen.

Sadje, kolikor pa so ga sadjarji pridelovali, pa bo služilo za lokalne potrebe. Kupci se zanimajo za blago, ker je zima pred vrati in je bila letos rodnost sadja tudi drugod slaba. Na združenju so menili, da bodo naročili večje količine grozdja z juga, da bodo kmetovalci v zameno za sadjevec rabili vinski mošt.

Tudi krumpir je letos zatajil, na kar je v dobršni meri vplivalo nenehno deževje in poplave. Izvozili ga bodo samo nekaj vagonov, četudi je bil izvoz krumpirja iz Pomurja v normalnih letinah tudi do 200 vagonov.

V teh dneh imajo na združenju polne roke dela s pripravi na jesensko setev. Preskrba s semenskim blagom bo dobra, tako da se bo setev lahko pravočasno začela. Na zalogi so sledeče vrste semen: etiole de shois, leonardo, sampastore in libelula. Od rži pa je lahko dobili samo tetraploidno, ker druge ni na zalogi. Kmetijske organizacije še vedno zbirajo naročila, kmetje pa bi morali čim prej dati ta naročila zadrugam, da se seme pravočasno nabavi.

Pri nabavi semenskega blaga in reprodukcijskega materiala je po uredbi sproščen prometni davek, tako da so cene za 20% nižje.

Slovo od Draga Lugariča

V torek popoldne ob 15. uri so se začele zadnje slovesnosti ob pogrebu Draga Lugariča pred domom TVD-Partizan. V prisotnosti skoraj 6 tisoč ljudi iz same Lendave, celotne občine in ostalih pomurskih občin ter številnih političnih in družbenih delavcev iz vse Slovenije se je od pokojnika najprej poslovil Milan Frančeskin, nato pa še Jože Kolarič, predsednik občinske skupščine.

Nato je dolga kolona, na čelu katere so pionirji nesli blizu sto vencov in številne šopke, krenila skozi Lendavo proti pokopališču, kjer se je ob odprtem grobu poslovil od pokojnika zvezni poslanec inž. Edi Perhavec.

Prebivalci Lendave in celotne občine so se dostojno in z velikim spoštovanjem poslovili od pokojnega sekretarja

občinskega komiteja Zveze komunistov Draga Lugariča. Že prve vesti o tragični nesreči v nedeljo dopoldne so globoko prizadele ljudi, ki pa so ob tem težko verjeli v njihovo resničnost. Žal so bile vesti resnične. Truplo pokojnega Draga Lugariča so v nedeljo zvečer pripeljali v Lendavo in ga položili na mrtvaški oder, ob katerem je noč in dan stala častna straža mladincev ter predstavnikov političnih, družbenih in delovnih organizacij. V ponedeljek in torek dopoldne so se občani lendavske občine poslavljaljo od pokojnika ter mu s tem izkazovali poslednjo čast.

Izredna množica ljudi na pogrebu je nazorno pokazala, kako je bil pokojnik priljubljen med občani lendavske (Nadaljevanje na 2. strani)

Netočna informacija

V zadnji številki Pomurskega vestnika je bila na tem mestu v okviru sestavka »Vendarle preozko« na koncu v zadnjem odstavku objavljena trditev naslednje vsebine: »Po informacijah, ki jih je bilo možno prejšnji teden dobiti v Ljutomeru, so bili na dopustu vsi vodilni: predsednik SZDL, sekretar Ob ZK, predsednik sindikata, predsednik občinske skupščine in tajnik občinske skupščine.« Kasnejša ugotavljanja so pokazala, da so bile to nepreverjene informacije in po njih povzeta zelo pavšalna ugotovitve, ki bi jo lahko razbrali iz vsebine ostalega sestavka, da so ti tovariši zanemarili svoje delo zaradi dopusta. Resnici na ljubo je potrebno dodati, da so svoj »dopust« preživljali na sestankih v delovnih organizacijah, na raznih posvetovanjih, ki jih je bilo v tem času precej v dopoldanskih in popoldanskih urah, o čemer najbolje vedo v delovnih kolektivih in političnih organizacijah ljutomerske občine.

Trditve je potrebno popraviti tudi iz drugega vidika. V sklopu ostalega sestavka namreč vsiljuje misel, da v ljutomerski občini niso aktivno delali na izvajanju reforme. Toda takšen zaključek ne bi bil v skladu s stanjem, saj se je občinska skupščina sestala dvakrat, njeni sveti devetkrat, sestala se je tudi poseben koordinacijski odbor občinskih političnih organizacij in razpravljala o ukrepih in tudi problemih, ki so se porajali z izvajanjem reforme, sestala se je tudi občinski odbor SZDL, komite ZK, komite ZMS, predsedstvo sindikata, bili so tudi sestanki po vseh delovnih organizacijah itd. O vsem tem je bilo sicer skopo poročano tudi v Pomurskem vestniku in zato vsekakor ne bi bila niti točna niti pravična taka ocena, ko bi jo bilo možno razbrati iz sestavka.

Ob tem primeru ne bo odveč tudi neka druga ugotovitev, do katere smo prišli ob analiziranju sestavkov, v katerih se je poročalo o izvajanju reforme: preveč je bilo obdolževanj, ki niso bila niti vedno utemeljena ter so pogosto temeljila na slabih informacijah, na popolnoma preverjenih dejstvih, kar je prinesla s sabo naglica in želja čim hitreje ukrepati proti tištim posameznikom, ki se na jak ali drugačen način niso hoteli vključiti v reformna prizadevanja. Posledica dejanja prenatrženih sodb je tudi prej naveden primer, ki vsekakor nujno zahteva tudi popravek, ker informacija in po njej povzeti zaključki nikakor niso v skladu z resničnostjo.

Uredništvo

VREME

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 9. do 19. septembra
Okrog 8. in 18. septembra
padavine. V ostalem lepo vreme.
Dr. V. M.

vesela jesen

25. IX. - 10. X. 1965 - MARIBOR

JUGOSLOVENSKA SORTNA VINA, SPECIALITETE

JUGOSLOVENSKE KUHINJE, FOLKLORA PODONAVSKIH NARODA, INTERNACIONALNI LUNA PARK, ZABAVNE PRIREDBE

INDIJA IN PAKISTAN V VOJNI

V ponedeljek je ves svet obletela vest, da se je med Indijo in Pakistanom zaradi neršenega kašmirskega vprašanja začela vojna. Zgodilo se je torej tisto, česar so se mnogi upravičeno bali, saj kljub vsem pozivom na miroljubno rešitev ene izmed doslej najhujših kriz zaradi Kašmira, ki je razdeljen med Indijo in Pakistanom, do tega ni prišlo, pač pa se je spor še bolj razplamtel. Tako so v ponedeljek zjutraj indijske čete prestopile meje Zahodnega Pakistana. Ta vdor indijskih čet pomeni precejšnji razširitev sovražnosti med Indijo in Pakistanom, ki so bile doslej na Kašmir. Trenutno je položaj precej nejasen, saj so tudi pakistanske sile v protinapadu, eno pa je vendarle jasno: ta spopad ne bo ne enemu in ne drugemu prinesel koristi, temveč le veliko škodo. V sedanjih zaostritvi je tudi težko napovedati izid.

POMIRITVE V DOMINIKANSKI REPUBLIKI

Prejšnji teden so v Dominikanski republikli le sestavili vlado in tako nekako končali z dolgo krizo, v kateri je padlo več ljudi kakor v kubanski revoluciji. Nova vlada je bila sestavljena vsekakor s privolitvijo Washingtona, ki pa je ob tem moral precej pritiskniti na generala Imberta, vodjo vojaške junte, ki se nikakor ni zadovoljeval s tako rešitvijo. Novo vlado vodi Garcia Godoya, vendar pa je že v začetku naletel na silen odpor pri generalih, ki nečejo zapustiti svojega štaba v oporišču San Isidro. Zaradi tega je trenutno položaj v tej republikli zopet precej napet.

GRŠKA SE BREZ VLADE

V Grčiji se nadalje traja vladna kriza. Kronske svet, ki ga sestavljajo vsi bivši premieri in voditelji političnih strank, ni našel rešitve. Unije centra s Papandreumom se zavzema za sestavo vlade, ki bi najkasneje v 45 dneh razpisala volitve. Papandreou je izjavil, da bi podprl mandat voditelja nacionalne radikalne unije Kanelopusa, če bi ta res v določenem roku razpisal volitve. S tem pa se ne strinjajo levičarske stranke.

PRISPEVKI IZSELJENCEV IN ZAČASNO ZAPOSLENIH V TUJINI ZA OPREMO NOVEGA OTROŠKEGA ODDELKA MURSKO-SOBOŠKE BOLNICE

Delavci iz stanovanjske kolonije Fasanen gasse-Graz 60 šil. Ude Stanko, začasno zaposlen v Gracu 25 šil. Stefan Sobčan iz ZDA 1 dol. Fr. Germ iz Wildona (Avstrija) 20 šil. Tkalec Stefan iz Melince (začasno zaposlen v Gracu) 20 šil. Horvat Jožef iz Brezovice (začasno zaposlen v Gracu) 25 šil. Petek Stefan iz Velike Polane (začasno zaposlen v Gracu) 25 šil. Gerencner Stefan iz Radmožanec (začasno na delu v Gracu) 20 šil. Tot Jožef iz Domanjševca (začasno na delu v Gracu) 20 šil. Nojber Karel iz Domanjševca (začasno na delu v Gracu) 20 šil. Darovalcem iskrena hvala! Podružnica Slovenske izseljenjske matice Murska Sobota

So pravilna razmerja med cenami mesa

V Tovarni mesnih izdelkov so s 1. septembrom spet znižali cene, mesu in sicer pri govejem mesu v povprečju 140 dinarjev pri kg, pri mesnih izdelkih pa tudi do 140 dinarjev (cena nekaterih so ostale iste). Prej pa so znižali tudi ceno teletini v povprečju za 140 dinarjev. To zniževanje je vsekakor pohvale vredno, vendar pa smo zaradi prejšnjih podražitev bili tudi prisiljeni zaprositi za obrazložitve, zakaj podraževanje in sedaj zniževanje skoraj na prejšnjo ceno, kar vsekakor ni najbolj utemeljeno. V Tovarni mesnih izdelkov so nam povedali, da so prejšnje cene bile plod predvidevanj cene živini, ker ta cena predstavlja 90 odst. vseh stroškov. Stanje pa je bilo takrat takšno, da se je predvideval silen porast cene goveje živine. Sedanje zniževanje je torej posledice stabilizacije trga in pa tudi ugodnega izvoza, saj je tovarna v osmih mesecih izvozila blaga v vrednosti 1 milijon 934 tisoč dolarjev (letni plan 2,2 milijona) in zato predvidevajo, da bodo plan izvoza močno presegle. Ob vprašanju zniževanja cen pa so nas opozorili tudi na nekaj drugega: po mnenju vodstva tovarne ne cene pravnih delom goved, katere kupuje več kot polovica, približno četrtina potrošnikov, še lahko znižali, vendar da tega ne morejo zaradi določenih cen. Po njihovih izjavah morajo kategorijam formirati ceno po naslednjih faktorjih: III. kategorija 0,86 povprečne cene, II. kategorija 1,16 in I. kategorija 1,30. Če bi znižali ceno mesu III. kategorije, bi zaradi razmerij morali znižati ceno ostalim kategorijam.

Posvetovanje prosvetnih delavcev

V Gornji Radgoni so prosvetni delavci na posebnem posvetovanju, ki ga je organiziral svet za šolstvo, razpravljali o ukrepih v zvezi z gospodarsko reformo. Posvetovanja sta se udeležila tudi pomočnik republiškega sekretarja za prosveto in kulturo tov. Galič in predsednik sindikata prosvetnih delavcev Čahuk Geza, ki sta prosvetne delavce seznanila s konkretno interpretacijo ter za novi zakon financiranja šolstva v republiknem in zveznem merilu. Prosvetni delavci so izrazili zadovoljstvo, ko so zvedeli, da je v programu zakonitve stabilnejših virov financiranja šolstva. S posebnim zanimanjem so poslušali izvajanja o nameravani valorizaciji osebnih dohodkov.

Ika

Izredno zanimanje v SZDL za razprave o reformi

Krajevne organizacije SZDL v soboško občini so že v preteklem tednu sklicale sestanke na podeželju, na katerih občani razpravljajo o novih gospodarskih ukrepih.

Po udeležbi na dosedanjih sestankih in na osnovi razprav lahko zaključimo, da se občani na podeželju zanimajo za gospodarsko reformo. Posebno jih zanima položaj kmetijstva v novih pogojih gospodarjenja, zato so tudi vse razprave usmerjene v glavnem na to področje. Kot že rečeno, je obisk skoraj povsod zadovoljiv, le v Rakičanu in Petrovcih je bilo prisotnih malo ljudi.

V razpravah na sestankih je največkrat čutili želje občanov, zasebnih kmetijskih proizvajalcev, da bi lahko za delo v kmetijstvu dobili na

VARSTVO OTROK

Že v začetku tega meseca je komisija za varstvo otrok, socialno ogroženih in za zdravstvo pri krajevni skupnosti v Murski Soboti imela posvetovanje skupaj z vodstvi šol o varstvu otrok. Komisija si prizadeva, da bi s sodelovanjem šol uredila celodnevno varstvo šoloobveznih otrok. Na posvetovanju so sklenili, da bodo s pomočjo ankete ugotovili, koliko šoloobveznih otrok je na soboških šolah, ki bi bili potrebni celodnevnega varstva. V kolikor bodo rezultati ankete potrdili to potrebo, se bo omenjena komisija skupaj z ostalimi faktorji prizadevala urediti varstvo otrok vsaj na tistih soboških osemletkah, kjer so za to dani že sedaj dokaj ugodni pogoji.

Manj zaposlenih v bolnišnici

Prejšnji teden je delavski svet v splošni bolnišnici v M. Soboti razpravjal o ukrepih, ki naj bi jih kolektiv sprejel v zvezi z novim gospodarskim sistemom. Člani samoupravnega organa so sklenili v prihodnje uvesti čimvečjo štednjo na vseh področjih trošnja sredstev, razpravljali so o prerasporeditvi nekaterih kadrov znotraj bolnice, o zmanjšanju števila sistemiziranih delovnih mest in o odpuštu odvišne delovne sile. Delavski svet je sklenil reducirati obstoječa, s sistemizirano določena delovna mesta, za 10,1 odstotkov. Redukcija bo tako zajela 40 delovnih mest. Sestnajst zaposlenih, ki so delali na delovnih mestih, ki so sedaj z redukcijo ukinjena, bodo preusmerili na druga delovna mesta, predvsem v otroškem oddelku, medtem ko bodo 4 zaposleni v tem času starostno upokojeni. Tako bodo v bolnici odpuštili 24 zaposlenih, razen teh pa bo oktobra zapustilo delovni kolektiv še devet ljudi, ki so bili sezonsko zaposleni in jim takrat preteče pogodbe. Med odpuščenimi delavci jih bo 6 iz administracije, 16 strežnikov, 1 krojač, 2 kuharici, 1 ključavničar, 1 perica in 1 čistilka na upravi. Pri reševanju teh vprašanj se je samoupravni organ trudil, da bi bili ukrepi o odpu

štem trgu več manjših kmetijskih strojev in kmetijskega orodja. Kmetije pravijo, da je kmetijskega orodja čedalje manj in težje ga je dobiti. Postavljajo tudi vprašanja, kakaj tolikšna podražitev umetnih gnojil. V razgovorih o delovanju kmetijskih združenj so v Križevcih kritizirali KZ Petrovci, ker s svojih površin ni pravočasno pospravila nekaterih pridelkov, da pa se naj zadruga bolj vključi v prizadevanja za napredek kmetijstva.

V Bakovcih so opozorili, da je potrebno urediti odtok vode iz Doblja v kanal, ker ob večjem deževju ta voda poplavlja. Občani so na sestankih vpraševali, kako bo s kmetijskim zavarovanjem in ali bo povečan prispevek za to zavarovanje. Dalje so razpravljali tudi o delu kmetijskih strokovnjakov. Reklji so, da so ponekod kmetijski tehniki in inženirji zelo prizadevni, da najdejo najboljše oblike in poti za pomoč kmetovalcem pri dvigu kmetijske proizvodnje, druge pa so spet takšni, ki si ne prizadevajo najbolj.

Ceprov so sestanki skoraj povsod živahni, pa velja omeniti, da se občani zanimajo predvsem za probleme, ki njih neposredno težijo. Opozarjajo na nekatere napake v gospodarjenju doslej, pozdravljajo pa pobudo krajevnih organizacij SZDL, da so organizirale te sestanke, saj se na njih lahko najbolj seznanijo z vsebino in cilji gospodarske reforme.

-ič

Slovo od Draga Lugariča

(Nadaljevanje s 1. strani)

občine in tudi drugod po Pomurju. Med množico je bilo mnogo mladih ljudi, ki jih je pokojnik vzgajal, učil in tudi s svojim vzgledom usmerjal v življenje, bilo je tudi mnogo najozbiljših sodelavcev, ki so z njegovimi ožjimi sorodniki delili bridko bol ob tej tako težki in nepričakovani izgubi. Kako se je ponesrečil pokojni Drago Lugarič? V nedeljo zjutraj se je peljal z ženo in še eno sopotnico v Zagreb. Južno od Zeline na ravni cesti bi se moral srečati z avtomobilom znamke »Opel-caravan« nemške registracije, s katerim pa se je peljal mladi Zagrebčan. Toda voznik »Opel-caravana« je vozil prehitro in pri prehitovanju kolesarjev preveč zavozil na levo polovico cestišča ter zaradi prevelike hitrosti ni mogel zavirati na svojo polovico in tako se je zaletel v Lugaričev avtomobil znamke »Zastava 750«. To se je zgodilo ob 7.15. Prednji del Lugaričevega avtomobila je bil popolnoma zbit, Lugarič pa je dobil več zelo težkih poškodb, katerim je čez dvaj

Kolebanja o usodi obrata so se pričela že takrat, ko so v Turnišču napravili prvi par čevljev. Pred dvema leti je obrat po likvidaciji bil ponovno pripojen k tovarni čevljev v Kranju. Delo se je začelo na novih sodobnih metodah, produktivnost je narasla, z njo pa tudi osebni dohodki zaposlenih. Po nekaterih izjavah in materialih matičnega podjetja

dava ni izpolnila svojih obveznosti, ki so bile obljubljene, naj bi obrat v Turnišču sčasoma ukinili.

Reforma je gotovo povzročila težave ne samo v delovnih organizacijah, temveč tudi v občinskih proračunih, slej ko prej pa je tudi pokazala, kako nestabilne so bile povezave med matičnimi podjetji in obrati. V nastali situaciji je

Ali bo obrat Planike v Turnišču ukinjen?

je bil obrat v Turnišču za vzgled ostalim.

Tako je bilo pred reformo. Z uvedbo novega načina gospodarjenja pa so se stvari dokaj močno spremenile. Matično podjetje, ki se je znašlo kot vsako drugo v težavah, že napoveduje, da bi naj v Turnišču izdelovali manj zahtevno obutev, cenejšo (v to so vkalkulirani tudi nižji osebni dohodki), in ker občina Len

menda najlažje ukiniti te obrate, utemeljitve se kaj hitro najdejo, toda ali je to res edina rešitev? Vse bolj postaja jasno, da je tako poslovno sodelovanje, kooperacija in integracija kot je bila doslej, neizvedljiva. Trdnih in medsebojnih odnosov skorajda ni bilo, brez teh pa ne more biti kooperacije ali dobrega sodelovanja.

J. D.

KROŠKA CESTA BO ASFALTIRANA

Končno bodo v prihodnjih dneh začeli z asfaltiranjem Kroške ceste. Predvideno je, da bi asfaltiranje ceste v dolžini 1 kilometra končali do 15. oktobra. V kolikor bodo z deli začeli ob določenem času lahko pričakujemo, da bo asfaltirni trak na Kroški cesti končan še v tem mesecu. Spodnji sloj ceste bo pripravil delovni kolektiv podjetja »Agroservis« skupaj s komunalnim podjetjem, asfaltirni trak, ki bo stal okrog 13,5 milijonov, pa bo uredilo cestno podjetje.

SEJA SVETA KRAJEVNE SKUPNOSTI

V petek bodo člani krajevne skupnosti Murska Sobota razpravljali o rebalansu proračuna krajevne skupnosti. Ker je tudi tej ustanovi zmanjšana dotacija iz občinskega proračuna bodo morali v programu dejavnosti krajevne skupnosti zmanjšati sredstva, ki so jih nameravali uporabiti za razširitev ulične razsvetljave in ureditev nekaterih komunalnih vprašanj. Manj bodo v prihodnje potrošili za ureditev nasadov in urejanje cest. Na sestanku bodo govorili tudi o izvršitvi programa komunalnih del do konca tega leta.

PRED KONFERENCAMI V MLADINSKIH AKTIVIH

Mladi o novih pogojih gospodarjenja

Letne konference v aktivih Zveze mladine so pred vrati. Leto je naokrog in mladi bodo zopet spregovorili o delu v minulem letu, problemih s katerimi se vsakodnevno srečujejo in še o marsičem drugem. Čemu bodo dale poudarek mladinske konference v aktivih, smo se zanimali pri predsedniku mladinskega komiteja ZMS v Murski Soboti Aleksandru Krpiču.

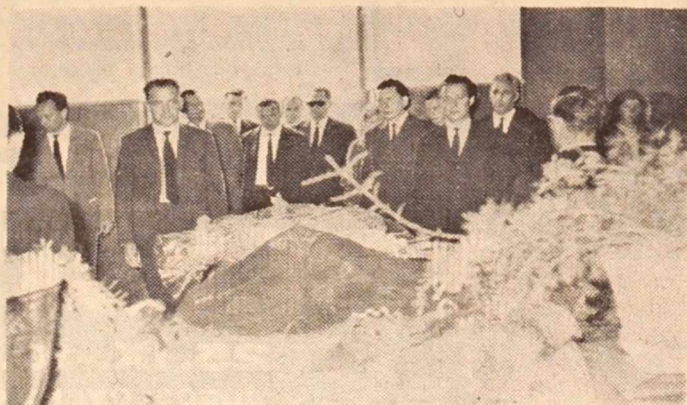
»Nekaterim je že znan sklep OK ZMS, da morajo občinske konference ZM biti končane v oktobru, to predvsem zaradi republiške konference, ki bo prihodnje leto — februarja. To obdobje sovpada z napani naših ljudi, da bi kar v najkrajšem času izpolnili zadane naloge reforme, v kateri tudi mladi niso držali križem rok, saj so s konkretnimi razpravami opozorili na vrsto nepravilnosti, ki so se doslej dogajale, zato bo ena pglavitnih nalog, da tudi konference v aktivih posvetijo pozornost premikom v našem gospodarstvu.«

O čem naj razpravljajo mladi na šolah, v kolektivih in na vaseh?

»Odgovor na to vprašanje lahko najdemo že v prvem odgovoru. Vendar pa je delo na posameznih področjih toliko specifično, da to ne bi mogli posploševati. Mladina v delovnih organizacijah je najboljši soočena s problemi, na katere vsakodnevno naleti: proizvodnja, organizacija dela, disciplina, izobraževanje na delovnem mestu in še bi lahko naštevali. Prav gotovo bodo mladi o teh stvareh tudi razpravljali. V šolah se bodo več pogovarjali o štipendiranju, socialnih problemih, učenju in na zadnje o izkoriščanju prostega časa. Na vase pa bi morali poleg kulturnega in zabavnega življenja, o čemer tod najraje razpravljajo, posvetiti dober del razprav o dejavnosti mladine v organih upravljanja — zadrugnih svetih, krajevnih skupnosti in ostalih krajevnih organizacijah. Menim, da je letošnjo leto bilo tako razgibano na področju politične dejavnosti pri nas, da bi morali mladi na konferencah, ki je doslej tu in tam prevladoval, črtati z dnevnega reda.«

In ob koncu razgovora nas je zanimalo še to: ali bo zmanjšanje občinskega proračuna vplivalo na izvajanje programa občinskega komiteja?

»Če je kdo občutil znižanje proračunskih sredstev, smo to občutili mi. Vsa sredstva dobimo izključno iz proračuna, le 0,1% nam ostane od članarine, kar pa je minimalna vsota. Program bomo kljub temu poskušali realizirati, kar pa še ni zagotovilo, da ga v resnici bomo, saj nam proračun vsega ne dovoljuje. Vsekakor člani komiteja ne izgubljajo poguma, nasprotno, zatrjujejo, da bomo še naprej delali in se angažirali pri reševanju različnih problemov, nastalih v občini.«

Drago Lugarič na mrtvaškem odru v domu TVD Partizan

Nedelja, 19. septembra 1965
8.05 Mladinska radijska igra. Svetislav Ruskiuc: Krava v stolpnici; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo...

Ponedeljek, 20. septembra 1965
11.15 Nimaš prednosti!; 12.30 Kmetijski nasveti — Ludvik Strobi; Letošnja proizvodnja sortnega semena v Sloveniji; 12.40 Slovenske narodne; 14.05 S poti po Italiji...

Torek, 21. septembra 1965
11.45 Nimaš prednosti!; 12.05 Petindvajset minut Geršwina; 12.30 Kmetijski nasveti — Julij Majer; Jesenski pregled čebelarstva; 12.40 Cez hrib in dol; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo...

Sreda, 22. septembra 1965
12.05 Iz Kozinove opere Ekvinox; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Stane Marovt; Vsi so govedore; 12.40 Slovenske narodne melodije; 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo...

Cetrtek, 23. septembra 1965
12.05 Opoldanski intermezzo z godali; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Albin Stritar; UREA v poljedelstvu; 12.40 Cez zelene trate; 14.05 Slovenski skladatelji in svojih skladbah...

Petek, 24. septembra 1965
11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Ansambelski odlomki iz Mozartovih oper; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Bosiljka Kregar; Proizvodnja vrtnice in cvetice na kmetijskem obratu; 12.40 Skozi vas; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo...

Sobota, 25. septembra 1965
11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Tenorist Mitja Gregorač na novih posnetkih iz našega studia; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Dušan Trčec; Na kaj moramo paziti pri letošnji trgatvi; 12.40 Prek sončnih dobav; 14.05 »Po jezeru« in še marsikaj iz solistične glasbe; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo...

TELEVIZIJA

Cetrtek, 9. septembra:
18.40 Poročila; 18.45 Po Jugoslaviji: Kanjon Tare; 19.15 Mikrofestival — II. oddaja; 19.45 V kinu bomo videli: 20.00 TV dnevnik; 20.30 A. Medved; Za pravdo in srece — Predstava škofjeških amaterjev; 22.30 TV obzornik.

Petek, 10. septembra:
18.00 Jesen v Bolgariji — dokumentarni film; 18.40 Poročila; 18.45 Malo za vsakogar, nekaj za vse; Pleskanje in tapete; 19.00 Britanska enciklopedija; 19.15 Ganges — prve deli reportaže — Indija; 19.45 Turistične razglednice; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Celovečerni film; 22.00 TV obzornik; 22.15 Dnevi in dela Michelangelu — II. del.

Sobota, 11. septembra:
15.45 Stuttgart: Evropsko prvenstvo v atletiki (do 17.55); 18.20 Poročila; 18.25 Zgodbe in nezdore; Ambrosio krade čas — predstava mariborskega gledališča; 19.30 Vsa k soboto; 19.45 Cikeak; 20.00 TV dnevnik; 20.30 TV obzornik; 20.40 Sprehod skozi čas; 21.10 Rezerviran čas; 22.00 Danny Kaye vam predstavlja — serij. film; 22.50 Poročila.

Prenagljena obdolžitev zaradi jaje

V zadnjem času je bilo v dnevnem časopisju — Večer in Delo nekaj člankov, ki pišejo o pokvarjenih in gnilih jajcih, katere pošilja na trg Agromerkur, obrat KIK Pomurke. Polemično pisanje o teh stvarih je naletelo v kolektiv Agromerkur na ogrčenju, ker je na tak način širša javnost in obmen njihov potrošnik zavedena s podatki, o katerih v Agromerkurju zatrjujejo, da niso pravilni. Obrnili smo se na upravo obrata, kjer so nam povedali sledeče:

Zadeva se je začela že lanko leto, ko je veterinarska inspekcija v Ljubljani brez podpisa 9. julija 1964 zavrnila sto zabojev Pomurkinih jajc z utemeljitvijo, da so pokvarjena. Soboška veterinarska inspekcija je jaja ponovno pregledala in pri lampirani ugotovila, da je bil odstotek pokvarjenih jajc v dopustnih mejah, ostala jajca pa so bila dobra za trg, kar je lahko razbrati iz zapisnika. Vprašanje: zakaj so bila jajca zavrnjena, je tako ostalo odprto?

Letos je podjetje dobavilo 15. julija Letei 79.200 komadov jajc, po dobavnici 362. Po tem datumom Latea ni dobila nobene pošiljke več od Pomurke. Prva brzobjavna reklamacija zoper odposlana jajca pa je prispela po 25 dneih 10. avgusta, na kateri piše, da je 7.277 komadov jajc pokvarjenih. Zapisnik o isti pošiljki pa so v Agromerkurju prejeli šele drugega septembra, v katerem pa je navedeno, da so naknadno še našli 987 pokvarjenih jajc. Na zapisnik od Letei odgovarjajo v Pomurki s podatki, da so bila jajca, ki jih je Letea prejela 15. julija skladiščena v skrajno neprimernem in neregistriranem prostoru, kar so komisjski ugotovili. V vlažnem skladišču, polnem šare in odpadka

gnilih jajc je zares možno, da je prišlo do hitrejšega kvarjenja jajc Pomurke. V Agromerkurju ponovno poudarjajo, da so dobavili sveža jajca, kar dokazuje potrdilo, ki je ta jajca spremljalo.

6. avgusta letos je obrat odposlal pošiljko jajc v ljubljansko prodajalno za prodajo grosistu. 17. avgusta je v skladišču prodajalne v Ljubljani isto pošiljko jajc prevzelo podjetje Prehrane, ki pa jih je čez dva dni zavrnilo z utemeljitvijo, da so naleteli na pokvarjena jajca.

Izpad pri teh jajcih si je mogoče razlagati, ker so se zbirala v času zadrževanja pri kmetijskih proizvajalcih, ki so pričakovani višje cene. Uprava Agromerkurja je po prejetju obvestila izdala nalog, da se celotna količina 18.360 komadov jajc, od katerih je 30 odst. pokvarjenih po trditvi inspekcije, vrne in se dostavi sveža jajca. 20. avgusta je bil v Ljubljano prepeljan kamion svežih jajc. Pri razkladanju svežih in nakladanju pokvarjenih jajc, je prišlo do neljube zadeve, ker je v istem času prišel veterinarski inspektor občine Center in blago zasegel z utemeljitvijo, da sumi o poskusu prodaje pokvarjenih jajc.

Torej, v celotni obdolžitvi, da pošilja Pomurka na tržišče pokvarjena jajca je dejansko spornih teh 18.360 komadov, od katerih je 30 odst. pokvarjenih, ki pa še niso bila dana v maloprodajo. Jajca so prepeljali v Mursko Soboto, in jih še enkrat pregleduje skupina veterinarjev.

Na kraju bi zapisali samo to, da je pri vsej zadevi prav gotovo konkurenčnost na trgu odigrala pomembno vlogo, čeravno ni mogoče zanikati, da se ob konkurenti lahko pripeti tudi nekaj, česar pa ni nemogoče v celoti kopirati. J. S.

Razvoj kmetijstva in zadruga

V ponedeljek so člani društva kmetijskih inženirjev in tehnikov na sestanku pretresali položaj kmetijskih zadrug v novem gospodarskem sistemu. Zaradi spremenjenih pogojev gospodarjenja je nastalo vrsto vprašanj, ki zapolene v teh delovnih organizacijah, strokovne delavce in občane zelo zanimajo.

Vse kaže, da bodo kmetijske zadruga v prihodnje morale svojo dejavnost usmeriti izključno v proizvodno in kooperativno dejavnost. Odkup kmetijskih pridelkov, goveje živine in svinj verjetno ne bo več zajet v dejavnost kmetijskih zadrug. Te delovne organizacije so si doslej z odkupom na osnovi razlike v cenah (marže) ustvarjale precejšnje dohodka, ki so jih rabele za pokritje svojih dejavnosti. Z ukinitvijo različnih premij in s predvideno opustitvijo odkupa iz dejavnosti teh delovnih organizacij, bo

do morale kmetijske zadruga svoje dohodek ustvarjati izključno v lastni proizvodnji ali v proizvodnem sodelovanju s privatnimi kmetijskimi proizvajalci. Prav ti faktorji prinašajo pred kmetijske zadruga in njihove delovne kolektive vrsto problemov, ki jih bo potrebno rešiti. Ena osnovnih nalog, ki iz tega izhajata, je vsekakor usmeritev v proizvodnjo. Ob tem pa je iskati vse možnosti za pocenitev te proizvodnje in za izkoriščanje notranjih rezerv, ki vsekakor so.

Primerjava gospodarskih rezultatov v lanskem prvem polletju z letošnjimi ne kaže na nič kaj rožnati položaj kmetijskih zadrug. Ob lanskem polletju sta imeli dve zadruzi izgubo v višini skoraj 4 milijone devet sto tisoč dinarjev, ob zaključku prvega polletja letos pa je izguba v treh kmetijskih zadrugah znašala še okrog 13,5 milijonov dinarjev. Lansko leto so kmetijske zadruga akumulirale in naložile v svoje sklade 6,3 milijonov, letos pa je 1,5 milijona dinarjev. Torej letošnji pokazatelji so še slabši kot lanski, zato je nujno potrebno najti nove oblike in poti.

Iskanje notranjih rezerv bo ena osnovnih nalog, še bolj pa izkoriščanje teh. V upravah kmetijskih zadrug je bilo že pred kratkim 67 zaposlenih in od teh le dva z visokošolsko izobrazbo, 1 z višjo, 35 s srednjo in 29 z nižjo izobrazbo. Kot so menili prisotni na sestanku, je število zaposlenih v upravah mogoče znatno skrajšati. Potrebno bo izboljšati kvalifikacijski sestav, da bo ob manj zaposlenih potrebno delo kvalitetneje opravljeno.

Karkoli bo že, ali bodo kmetijske zadruga v dotedanji obliki ostale ali ne, bodo morali kmetijski strokovnjaki biti tisti, ki si bodo najbolj prizadevali za dvig kmetijske proizvodnje. Poleg pohval kmetijskim strokovnjakom, je bilo doslej slišati tudi kritike na njihovo delo in prizadevanje. Zato naj bi v prihodnje tudi sistem nagrajevanja v kmetijskih organizacijah bil takšen, da bi nagrajeval kmetijske strokovnjake ne samo za vloženo delo, temveč predvsem rezultate njihovega dela in to rezultate v lastni proizvodnji kmetijskih organizacij

Ob uveljavitvi gospodarske reforme je bilo rečeno, vsak državljan naj v interesu reforme same, pove svoje misljenje, ki bi lahko negativno vplivalo na vzdušje ob reformi. Ob tem prav gotovo ni bila mišljena akcija kazarje na nekoga s prsti, ampak dobromerme in trezne presoje, kajti te lahko veliko pomagajo v procesu, v katerem naj

Arondacija po svoje

bi bil aktiven sleherni občan. Začelo se je z govoricami, kot se po neki stari navadi vsaka stvar začne, o tem, kako je upravnik ekonomske enote, kmetijske zadruga v Turnišču Matjašec samovoljno arondiral, zamenjal svoja in zadržna zemljišča. Kmetijska zadruga je formirala komisijo, ki je ugotovila dejansko stanje. Pšenica je posejana na zadržni parceli, namenjena gojitvenim poskusom, menda ni bila »pomotoma«

požeta in pospravljena. Arondacija je sicer »speljana«, zadruga je v zamenjavo dobila prvotno zamočvirjen travnik, in šele kasneje naj bi dobila zemljišče enake kvalitete. Pšenica je požeta in pospravljena, kaj pa uspeh poizkusa, za katerega je tovarna dušičnih gnojil iz Ruš dala brezplačna gnojila? Kljub zagotovitom upravni-

ka je po vsem tem podvomiti v realnost številik. Napake se enkrat odpustajo, tako so v zadruzi tudi lani storili, za podoben prekršek iste osebe. Reforma velja prav gotovo za vse ne glede na položaj, najbolj pa za člane ZK, ki bi morali v reformi biti v ospredju vseh dogajanj. Zato je pravičen sklep osnovne organizacije v kolektivno izključitev iz ZK in predlog zadržnemu svetu za suspenz. -ko-

Sodoben mlin in nesodobno poslovanje

Pred dvema leti so v lendarški občini dobili novi mlin. Ob otvoritvi je bilo rečeno, da je objekt eden izmed najbolj modernih v tem delu ožje domovine. Nekdo je takrat dejal, da bo novi mlin omogočil boljše organizacijo dela, s tem pa tudi boljše poslovanje. Ali je po dveh letih res tako?

Po nekaterih uradnih ugotovitvah temu ni tako. Imamo torej novi mlin, napake pa so stare in se kopicijo, toda kako dolgo? Uradne ugotovitve v mesečnem poročilu službe družbene knjigovodstva zajemajo nekaj strani. Navedel bom samo nekaj teh: Iz zapisnikov ni razvidno, da bi člani DS diskutirali o poslovanju gospodarske organizacije, kdo torej o teh tako važnih vprašanjih v Elektromlinu razpravlja? O nabavi nekaterih stvari DS ni sklepal, blagajniške dnevnik ne podpisoval blagajnik (zakaj potem sploh je), za znesek 300 tisoč dinarjev, knjiženih na konto izrednih dohodkov, se ni našla temeljnica in še in še bi lahko našteval.

Kakšno je torej to poslovanje, ali ni tu bilo kršeno načelo samoupravljanja in ali se SDK zadržuje samo na ugotovitvah in nasvetih? Očitno je, da samoupravljanje v podjetju ne živi, da so torej tudi odnosi temu primerni. Pustimo ob strani različne govorce o številnih potovanjih vodilnih uslužbencev, o tem ali onem, dejstva so taka, utemeljene sama po sebi in zahtevajo temeljito spremembo poslovanja, dosledno upoštevajte načel samoupravljanja. -ič

DENARNE POMOČI DIJAKOM IN VAJENCEM

Skrbstveni organ Skupščine občine Gornja Radgona je v juniju letos nudil 13 dijakom in vajencem denarne pomoči. Najvišja pomoč je znašala 10.000 dinarjev, najmanjša pa 3.000 dinarjev. V času šolskega leta se je stanje upravičencem spreminjalo, tako da je pomoči bilo povprečno deležnih 20—25 socialno ogroženih mladoletnikov. Občinska skupščina je po planu predvidela za tovrstne pomoči za leto 1965 skupno 1,5 milijona dinarjev. Kljub novim pogojem pa je skrbstveni organ dobil do

septembra le 7 novih prošenj, kar je v primerjavi z lanskim letom izredno malo. Vzrok za to še ni ugotovljen.

POPRAVLJAJO CESTE

Ze četrto leto zapored prebivalci Zbigovca in Orehovec popravljajo v jesenskem času ceste V. reda na svojem območju in to na pobudo krajevno komunalne komisije Zbigovci—Orehovci pri Krajevni skupnosti Gornja Radgona. V teh dveh vaseh imajo prav gotovo najbolj urejene ceste V. reda in zato bi bilo potrebno, da bi temu sledile še druge vase.

VINJEN VOZNIK POVZROČIL NESREČO

V Radencih se je pripetila huda prometna nesreča, ki jo je povzročil vinjen voznik osebnega avtomobila reg. št. MS 14-20 Roman Rauter iz Radgone, Grajska 1. Voznik osebnega avtomobila je vozil iz smeri Petanjci in je v Radencih trčil v nasproti vozeči vojaški avtomobil, ki ga je upravljaval Nenad Pavšič iz Radgone. Pri nesreči je bil poškodovan sopotnik v osebnem avtomobilu — Alojz Zeuger iz Radgone. Materialna škoda na osebnem avtomobilu znaša po nestrokovni oceni 200.000 dinarjev, na vojaškem avtomobilu pa 5.000 dinarjev.

PADEL IN SE POSKODOVAL

V Salovecih je prišlo do prometne nesreče, ki se je pripetila mopedistu Matušu iz Hodoša 54. Mopedist je padel po cestušču in se lažje poškodoval na glavi. Materialna škoda na mopedu znaša okrog 15.000 dinarjev.

Mladina in reforma

ObK ZMS Ljutomer je pretekli turek sklical plenarno sejo, ki so se je udeležili razen članov sekretariata ObK tudi predsedniki aktivov ZM. Govorili so o problemih pri uvajanju gospodarske reforme v občini ter o vsebinskih in organizacijskih pripravah na letne konference aktivov ZMS, katere se morajo letos končati v mesecu septembru.

Mladinci iz delovnih organizacij so govorili o konkretnih izvajanjih gospodarske reforme v delovnih organizacijah. Zelo zanimiva je bila diskusija predsednika aktivov ZMS Cezanjevci. Ta aktiv je do nedavnega zelo dobro deloval. Pri svojem delu je bil povezan z vsemi teritorialnimi organizacijami. Lansko leto je aktivu ZM »MLIN« Cezanjevci daroval 100.000 din. Za 40. tisoč dinarjev so si kupili gramofon s ploščami. Pripredili so nekaj uspešnih mladinskih plesov v Gasilskem domu. Vse je bilo dobro, dok-

ler »požar« ni vzdramil cezanejske gasilce. Ti so zahtevali, da se mora klubska soba v Gasilskem domu do 1. maja t.l. izprazniti. Aktiv je tako tudi storil, saj kdo bi si upal proti gasilcem. Mladinski inventar so razdelili po vase med člane ZM, denar pa vložili v banko. In ko so se mladinci hoteli pred kratkim »zblizati« z gasilci, so ti dejali: »Mi mladine ne rabimo, mladinska organizacija ni potrebna itd.«

Tako ima aktiv ZMS Cezanjevci od prvega maja t.l. svoje sestanke namesto v Gasilskem domu — pred njim.

Radio Murska Sobota

Petek, 10. septembra:
17.00 Domača poročila, obvestila, objave; 17.10 Vsega po malem — za vsakogar nekaj; 17.35—18.00 Zeleni ste — poslušajte.

Nedelja, 12. septembra:
9.05 Zeleni ste — poslušajte; 11.40 Na valu 202; 12.00 Domača poročila; 12.05 V nedeljo opoldne; pogovor — poslušalci — mali nedeljski koncert — aktualne beležke — Pišta in Franca; 12.45 Oddaja iz madžarsčini; 13.30 Prens sproveda RTV Ljubljana; 14.00 Zeleni ste — poslušajte; 15.00 Prens sproveda RTV; 15.15—16.00 Zeleni ste — poslušajte.

Torek, 7. septembra:
17.00 Domača poročila; 17.10 Obvestila in reklame, zabavna glasba; 17.30 Sportni pregled; 17.30—18.00 Od popevke do popevke.

Petek, 10. septembra:
17.00 Domača poročila, obvestila, objave; 17.10 Vsega po malem — za vsakogar nekaj; 17.30—18.00 Zeleni ste — poslušajte.

Ta teden v črnem okvirju

VOZIL BREZ VQZNISKEGA IZPITA

Pretekli teden se je pripetila težja prometna nesreča v vasi Lemmerje med kolesarjem Kolomanom Pintaričem iz Zenkovec 28 in motoristom Alojzem Rituperjem iz Poznanovec 41. Motorist je vozil brez vozniskega izpita in je v ovinku zadel kolesarja, ki je vozil pravilno po desni strani cestišča. Kolesarja je zbil v občestni jarek in mu zlomil levo nogo.

VINJEN PEŠEC PREČKAL CESTO

V soboto se je pripetila huda prometna nesreča v Lendavi pred Kolodvorsko restavracijo, med voznikom osebnega avtomobila reg. št. MB 131-51, ki ga je upravljal Stefan Kovač iz Dobrovnik 9 in pešcem Janezom Koša iz Lendave, Kolodvorska 11. Vinjen Kovač je prečkal cesto, v tem trenutku pa je iz Lendave pripeljal voz-

PRIPELJAL ZA STRANSKE CESTE
V vasi Boreci pri Ljutomeru se je v soboto ob 10.30 uri pripetila težja prometna nesreča med mopedistom Alojzem Lebarjem in osebnim avtomobilom, ki ga je upravljaval avstrijski državljan Adolf

nik osebnega avtomobila, ki je s prednjim delom avtomobila zadel pešca. Koša je dobil hude telesne poškodbe, katerim je v soboški bolnišnici podlegel.

OBEŠIL SE JE

V vasi Mala Polana se je pretekli petek ob 23.00 uri obesil 59letni Jože Hozjan iz Male Polane 68. Kaj je privedlo Hozjana do samomora ni znano.

ZAZGAL SLAMO

V Tropovcih je preteklo nedeljo zgorela kopicica slame, katero je zažgal Milan Mikola, sin lastnika, star 10 let, ki se je igral z vžigalicami. Zgorelo je okrog 10.000 kg slame.

TEKMOVALA STA

Na Prešernovi ulici v Murski Soboti sta trčila kolesarja Branko Marinič (otrok) iz Murske Sobotke, Severjeva 1 in Milan Prelog (otrok) iz Murske Sobotke, Severjeva 1. Otroka sta tekmovala kdo bo hitrejši. Ko je Prelog prehitval Mariniča, ga je na ovinku podrl, pri čemer je dobil Marinič težke telesne poškodbe — prelom desne noge v kolku.

AVTOMOBILIST PODRL PESCA

Do hude prometne nesreče je prišlo na Apaški cesti v Radgoni med voznikom osebnega avtomobila reg. št. MS 19-99, ki ga je upravljaval Janko Strajnsak iz Radgone, Lačkova 12, ter pešcem Stanislavom Lesjakom iz Heregovštaka 16. Ko je voznik osebnega avtomobila prehitel pešca, je iz nasprotne smeri pripeljal drugi osebn avtomobil, ki ni zasenčil luči. Strajnsak zaradi tega ni videl pešca in ga je podrl. Pri nesreči je pešca tako vrglo na pokrov avtomobila, da je z glavno razbil prednjo šipo in nato padel po cestušču. Dobil je hude telesne poškodbe — ima počno lobanjo in zlomljeno spodnjo čeljust. Na avtomobilu znaša materialna škoda okrog 80.000 dinarjev.

VINJEN VOZNIK POVZROČIL NESREČO

V Radencih se je pripetila huda prometna nesreča, ki jo je povzročil vinjen voznik osebnega avtomobila reg. št. MS 14-20 Roman Rauter iz Radgone, Grajska 1. Voznik osebnega avtomobila je vozil iz smeri Petanjci in je v Radencih trčil v nasproti vozeči vojaški avtomobil, ki ga je upravljaval Nenad Pavšič iz Radgone. Pri nesreči je bil poškodovan sopotnik v osebnem avtomobilu — Alojz Zeuger iz Radgone. Materialna škoda na osebnem avtomobilu znaša po nestrokovni oceni 200.000 dinarjev, na vojaškem avtomobilu pa 5.000 dinarjev.

Profesor Novak obravnava v svojem delu družbene, politične in gospodarske razmere v tej pokrajini med obema vojnama in njen delež v NOB. V knjigi je veliko slikovnega materiala in natančen seznam vseh žrtev fašizma v Prekijaji med 1941—1945. Knjigo lahko dobite v vseh slovenskih knjigarnah ali pa neposredno pri POMURSKI ZALOŽBI, MURSKA SOBOTA, KOČLEVA 4.

60 učencev sprejmejo

ŠOLSKI CENTER ZA BLAGOVNI PROMET MURSKA SOBOTA bo v šolskem letu 1965-66 sprejel

60 UČENCEV ZA PRODAJALCE V TRGOVINI

V šolo se lahko vpišejo učenci, ki so uspešno dokončali osemletko. Ostali pogoji in način šolanja so razvidni na oglasni deski na Šolskem centru za blagovni promet v Murski Soboti. — Prošnje sprejema Center do 13. septembra 1965.

DRUŠTVENE OBJAVE

Šoferjem in avtomehanikom

Podružnica ZSAM v Murski Soboti bo priredila množični sestanek svojih članov v nedeljo, 12. septembra 1965 ob 8. uri v sejni dvorani Skupščine občine Murska Sobota (prilifje).

Na sestanku vabi tudi vse tiste, ki želijo obiskovati tečaj za pridobitev kvalifikacije. Tečaj se bo predvidoma začel že v tem mesecu.

Člani ZSAM naj se sestanka udeležijo obvezno.

POBLOVALNICA MURSKA SOBOTA JUGOSLAVIJA

ZA DELOVNE KOLEKTIVE ORGANIZIRAMO

- Dunaj—Brno—Bratislava — 3 dni; prijave mesec dni pred izvedbo potovanja.
 - Budimpešta — 2 dni; prijave mesec dni pred izvedbo potovanja.
 - Carigrad—Sofija — 9 dni; prijave se do 11. sept. 1965.
 - Građeniki — strokovna ekskurzija okt. v Italijo; prijave do 10. okt. 1965.
- Pišite nam za natančne programe.

ZABAVA • PLES • DOMAČE SPECIA LITETE VESELIČE SREČOLOV • VINO • PIVO • RIBE • BAR

Gasilsko društvo Tešanovci bo priredilo v nedeljo, 12. septembra 1965 DOMAČE KOLINE z bujto repo in retasi.

Vijudno vabljeni! M-593

LASTNIKI MOTORNIM VOZIL!

Korozijska zaščita z originalnim Valvoline — tectilom; v enem dnevu, kvalitetno, za ceno 5.000 din.

agroservis m. sobota

Servisi: Zastava, Opel, DKW, Renault

AKTUALNO

Radgona: osnovna šola za odrasle

Delavska univerza v Gornji Radgoni vpisuje v 5. in 6. razred ter v 7. in 8. razred osnovne šole za odrasle. Vpisovanje je vsak dan od 8. do 12. ure vključno do 15. septembra 1965.

Ob vpisu je potrebno predložiti zadnje šolsko spričevalo, izpisek iz rojstne knjige in 2 osebni fotografiji 4x6 cm.

Pogoj za vpis: starost nad 18 let.

Vpisuje tudi kandidata za začetni nemški tečaj. Rok za prijave je 1. oktober 1965.

Oglas v Pomurskem vestniku — gotov uspeh!

posredovalec želja

UPOKOJENEC z dobro pokojnino želi stanovanje in hrano pri dobri ženski, poroka ni izključena. Naslov v upravi lista pod »Hinko«. M-590

zaposlitve

DEKLE (od 15 let dalje) sprejemamo za varstvo dveh otrok in pomoč v gospodinjstvu. Ugodni pogoji. Ni potrebno znanje kuhe. Beloglavce, Lendavska 53. M-597

„MLINOPEK“ šofer

Komisija za razpis prostih delovnih mest pri podjetju MLINOPEK M. Sobota razpisuje prosto delovno mesto

ŠOFERJA C KATEGORIJE za Pekarno v Petrovcih

Pogoj: šofer z 2-letno prakso
Nastop službe z 20. sept. 1965.
Prijave je vložiti v roku 10 dni po objavi v časopisu. Plača po Pravilniku o razdelitvi OD podjetja. Stanovanja ni.
Pismene ponudbe dostaviti na naslov: MLINOPEK, Murska Sobota.

Orodnega strugarja vabijo

Komisija za sprejemanje in odpovedovanje delavcev podjetja »ELRAD« GORNJA RADGONA razpisuje prosto delovno mesto

ORODNEGA STRUGARJA

Pogoj: VKV ali KV strugar, absolvent IKS ali ZIS z najmanj 4-letno prakso v orodjarni.

Prednost imajo prosilci z radgonskega območja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Interesenti se naj zglasijo osebno pri upravi podjetja ali pošljejo svoje vloge s kratkim življenjepisom.

Osebni dohodki po pravilniku podjetja. Nastop dela možen takoj ali po dogovoru.

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 10. septembra — Dan morn. Sobota, 11. septembra — Milan Nedelja, 12. septembra — Silvin Ponedeljek, 13. septembra — Filip Torek, 14. septembra — Zdenko Sreda, 15. septembra — Nikodem Četrtek, 16. septembra — Ljudmila

dežurna služba

ZDRAVSTVENEGA DOMA MURSKA SOBOTA

10. sept. — dr. Miklič
11. sept. — dr. Vlajeva
12. sept. — dr. Vlajeva
13. sept. — dr. Gregorčeva
14. sept. — dr. Župančič
15. sept. — dr. Miklič
16. sept. — dr. Lopert

KINO

MURSKA SOBOTA — 10. in 11. sept. jugoslovanskoahadnonemški barvni kinemaskopski film: »Med jastrebi«. 13. in 14. sept. češki film: »Smrt se imenuje Engelchen«. 15. in 16. sept. ameriški barvni kinemaskopski film: »Pet tednov v balonu«. G. RADGONA — 10. sept. zapadnonemški (izredni) film: »Draga, ostani z menoj«. 11. in 12. sept. zapadnonemški film: »Maščevalce«. 15. sept. angleški film: »Tudi to je ljubezen«. LJUTOMER — 11. in 12. sept. ameriški vstavistijski film: »Gusar«. 15. in 16. sept. španski film: »Zeja«. BELTINCI — 11. in 12. sept. ameriški barvni film: »Zadnji vlak iz Gunhilla«. VELIKA POLANA — 11. in 12. sept. nemški film: »To je močnejše od mene«. CRENSOVCI — 11. in 12. sept. italijanski barvni kinemaskopski film: »Rimska sužnja«. BUCKOVCI — 12. sept. barvni film: »Sovrstnice«. APACE — 11. in 12. sept. francoski kinemaskopski film: »Taksi proti Tobruku«. SALOVCI — 11. in 12. sept. španski barvni kinemaskopski film: »Mati, poslušaj moje pesem«. VERZEJ — 11. in 12. sept. francoski film: »Kamikaze«.

PRODAM

OTROŠKO POSTELJICO, skoraj novo, ugodno prodam. Kočleva 9, Murska Sobota. M-587
AVTOMOBIL »DKW«, v vnozem stanju, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-588
MOPED, dvosedezni, prodam. Tomšičeva 14, M. Sobota. M-591
TELEVIZOR prodam ali zamenjam za dvosedezni moped. Franc Nemeec, Kupšinci 52, p. M. Sobota. M-592
MOTORNO KOLO »Panonija«, 250 ccm, ugodno prodam. Gasilski dom Beltinci. M-594
OKNO, novo, dvodelno, s sipami, ugodno prodam. Stefan Flisar, M. Crnci 44, p. Tišina. M-595
KAVC, dobro ohranjen, ugodno prodam. — Naslov v upravi lista. M-569

SOBE

SOBO, neopremljeno, iščem za dve leti v centru M. Sobota. Plačam zelo dobro. Naslov v upravi lista. M-589

MILAN FILIPIČIČ: REICHSTAG V PLAMENIH

»Iz poročil, ki so mi jih predložili, sklepam, da so zaradi odločnosti in hrabrosti, ki ste jo pokazali vi osebno — poskusi veleizdajce zadržani. Izražam vam mojo globoko zahvalo in spoštovanje.«

Brzojavko je podpisal stari predsednik — feldmaršal von Hindenburg.

Istega dne je general Werner von Blomberg naslovil proglas na armado:

»S pogledom vojaka in s hrabrostjo, ki jo bomo pomnili kot vzgled, je fuhrer sam napadel in uničil upornike. Armada, ki nosi orožje v imenu naroda in ki ostaja izven vseh političnih borb, se bo zahvalila fuhrerju s svojo vdanostjo in zvestobno... Fuhrer nas prosi, da vzpostavimo pristrane odnose z novimi SA. Z veseljem bomo to storili, prepričani, da služimo skupnemu idealu.«

Armada je bila zadovoljna in hvaležna »junaškemu« fuhrerju. Velik medsebojni nacistični obračun se je končal z zmago armade — Reichswehra.

Resnici na ljubo najraje rečemo, da je bila zmaga Reichswehra začasna. Generali so bili kratkovidni in lepega dne, kakih 9 let kasneje, jih je Hitler zmerjal že kot pobal-line. Tudi general von Blomberg je dobil tedaj svoje »plačilo«. Himmler mu je podtaknil lepo, mlado ženo, ki je imela kot ženska dvomljivo preteklost. Von Blomberg se je z njo poročil. Poročni priči sta bila Hitler in Göring (!), ki za to nista vedela. Ko je javnost »slučajno« zvedela, je bil Hitler besen in je generala von Blomberga odslovil.

Nihče točno ne ve, koliko ljudi je bilo ubitih v krvavi nacistični »bartolomejski noči«. Računajo, da je čistka odplavila vsaj tisoč pomembnih nacistov, predvsem voditeljev oddelkov SA.

Padla sta Röhmi in Strasser. Odslej ni nihče več tikal velikega fuhrerja. Z Röhmov vred je padlo v čistki šest (od desetih) obergruppenführerjev SA in komandantov brigad, deset nacističnih poslancev Reichstaga. To še zdaleč ni vse. Zahrbtini Göring je pospravil nekdanjega kanclerja generala Kurta von Schleicherja, generala von Bredowa. Esesovci so ubili dva pomočnika podkanclerja von Papena — von Boseja in Edgarja Junga, ki je napisal Papenu znan govor v Marburgu (mesto severno od Franksfurta ob Maini). Bose je bil v sobi podkanclerja, od koder so ga poklicali v sosednjo sobo. Tam so ga čakali trije esesovci. Strelji! Ko so odprli vrata, je na tleh ležal mrtvec. Ubijalci so že izginiti. Ubili so tudi voditelja nemške katoliške akcije Klausenrja.

V mestecu Hirschbergu v Šleziji so esesovci za zabavo pobili celo skupino Judov.

Zvečer 30. junija je v Münchenu igral v svojem stanovanju čelo poznani glasbeni kritik Willi Schmidt. Zena je pripravljala večerjo. Trije otroci so se igrali. Zapel je zvonce. Vstopili so trije esesovci in Schmidta odpeljali. Nikoli več se ni vrnil. Vdovi so poslali krsto s pripombo, da je v nobenem primeru ne sme odpreti. Poslali so ji veliko vsoto denarja, ker so se esesovci zmotili. Pokojnik je imel slučajno isti priimek kot človek, ki so ga iskali. Vdova je denar odklonila. Po telefonu se je oglasil sam Himmler in ji dejal, naj sprejme denar in molči. Vdova se še ni vdala. Tedaj jo je obiskal Rudolf Hess in jo prepričal. Dobil je pokojnino. Hess ji je dejal, da je njen mož padel kot »žrtev za veliko stvar«.

Willi Schmidt ni bil edini — ubili so še sedem drugih ljudi z istim priimkom, medtem ko pravega Schmidta nikoli niso našli. Ta primer pove zelo mnogo. Pove tudi, koliko je bilo 30. junija 1934 vredno življenje posameznega človeka, ki se je zdel esesovec vreden krogle.

Goebbels je bil spreten. Nemškim listom je takoj prepovedal objavljati osmrtnice za tistimi, ki so bili ubiti ali storili »samomor«.

HITLER PRED REICHSTAGOM — PRVIČ PO POKOLU

Hitler se je pojavil pred Reichstagom šele 13. julija. Takrat je spregovoril. V začetku se je branil. Začel je z navajanjem nacističnih uspehov. Nato je govoril o dogodkih 30. junija. Obtožil je Röhma, ki ga je prisilil v akcijo. Posebno je podčrtal obtožbe proti Röhmu in njegovi skupini zaradi podkupovanja, razkošnega življenja, pijančevanja in homoseksualnosti.

»Maja meseca sem prejel obtožbe proti višjim voditeljem SA z dokazi, o katerih ni bilo dvoma... Znotraj SA se je porajala sekta, ki je postajala jedro zarote, ne samo proti moralnim zakonom, temveč tudi proti varnosti države...»

...V državi obstaja samo en nosilec orožja, in to je armada; obstaja samo en nosilec politične volje, in to je nacionalsocialistična stranka.

...Postalo mi je jasno, da se lahko dvigne proti načelniku generalštaba (misli je Röhma) samo en človek. To sem jaz, ki me je izdal, in samo jaz sem lahko zahteval, da mi položaj račun.

...Letel sem v München... jaz sem vodil in dokončal akcijo v Münchenu pod pogoji, ki so vam znani.«

Ob zaključku govora je zavrnil pripombo, da bi krivce morala soditi redna sodišča, z besedami:

»Če bi prišel kdo k meni in me vprašal, zakaj se nisem obrnil na redna sodišča, tedaj bi mu lahko odgovoril samo to:

»V tem trenutku sem odgovoren za usodo nemškega ljudstva in zaradi tega sem bil jaz sam za štiriindvajset ur sodišče nemškega ljudstva... In vsakdo mora vedeti za vse večne čase: če bo dvignil roko proti državi, da mu bo nagrada neizogibna smrt.«

Hitler je med govorom omenil, da je bil Röhmi povezan tudi z neko tujo velesilo (Francijo). (Mnogo kasneje je nemška vlada poslala francoski vladi uradno noto s pripombo, da so vsi sumi proti francoskemu poslaniku v Berlinu brez osnove. Hitler je to vedel, vendar je Röhmu podtaknil še ta greh.)

Tako je Hitler opravil z Röhmom — in ne samo z njim. Ko ga je kmalu potem obiskal Rauschning, mu je Hitler zaupal:

»Podcenjujejo me (misli na višje sloje in generale) zaradi tega, ker sem se dvignil od spodaj, zato, ker nisem imel vzgoje, ker nisem imel olike, ki jo njihova vrbčevska pamet šteje za pravilno... Toda pokvaril sem njihove načrte. Mislili so, da sem njihovo orodje in so se smejali za mojim hrbotom... Govorili so, kakor da nimam nobene oblasti, kakor da sem izgubil svojo stranko. To sem že zdavnaj spregledal. Dal sem jim takšno klofuto, da jo bodo dolgo pomnili. To, kar sem izgubil s sojenjem SA, to bom pridobil, ko bom sodil te fevdalne sleparje in profesionalne kvartopirce. Sedaj sem močnejši kot kdajkoli prej. Naprej, gospodje Papeni in Hugenbergi! Pripravljen sem za prihodnjo rundo!«

»HINDENBURG MRTEV — NAJ ŽIVI ADOLF HITLER!«

Kmalu je dosegel to, za kar je požgal Reichstag in za kar je obračunal z Röhmom in SA. Od Röhmove čistke je pretekel komaj dober mesec in tedaj je 2. avgusta zjutraj prispela vest, da je umrl predsednik feldmaršal von Hindenburg. Ze eno uro po smrti starega feldmaršala je izšel zakon, ki je določal, da se funkcija predsednika »Tretjega Reicha« združuje s funkcijo kanclerja in da bo novi poglavar države Adolf Hitler, ki bo istočasno tudi vrhovni komandant oboroženih sil Reicha.

PRODAJO

GOSTINSKO PODJETJE GORNJA RADGONA

razpisuje javno dražbo z razprodajo

Javna dražba z razprodajo bo v nedeljo, 12. septembra 1965 ob 9. uri pri RADGONSKI KLETI v Radgoni

Prodajali bodo sode, kuhinjsko opremo, lonce, 300-kg tehcnico, mize, stole in drugi gostinski inventar.

UPRAVA

OLIMP 9:0 (3:0)

Prvenstveni tekmi SML ki soboti gostovali mlada mladičja ekipa iz Celja. Tekma se je končala z visoko zmago Mure z 9:0 (3:0). Mladinci Mure so z visoko zmago terensko moštvo nadmočni ter zasluženo z visokim rezultatom. Muro so dosegli Kukanja, Mencer 2, Baranja 2 ter enega. Tekmo je sodil M. Sobote.

V soboto je bila v Murski Soboti odigrana prva prvenstvena tekma SNL v novi tekmovalni sezoni med Aluminijem iz Kidričevega in domačo Muro. Tekma, ki je bila izredno razburljivo, kar zlasti velja za drugi polčas, se je končala neodločeno 3:3 (0:1).

V drugem polčasu je igra postala živahnija in razburljiva. Domačini so pričeli ostro napadati in že v tretji minuti je Ilič rezultat izenačil. Mura je nadalje imela pobudo in nekaj minut pozneje je Sečko dosegel vodstvo. Toda gostje iz Kidričevega se niso predali, ampak so pričeli še bolj organizirano prihajati pred domača vrata. V dobrih dveh minutah jim je uspelo dvakrat zatresti mrežo in ponovno priti v vodstvo. Samo minuto pozneje je v proti napadu Mura dosegla tretji gol in izenačenje. Na gol Bratiča je streljal Drvarič, žogi je spremenil smer Mesarič in jo poslal v lastno mrežo. Neodločen rezultat povsem odgovarja dogodkom na igrišču. Tekmo se dobro vodil Janžeković iz Maribora.

MILAN FILIPČIČ: REICHSTAG V PLAMENIH

Med podpisniki so bili tudi von Paben, general Blomberg, Schacht, von Neurath in drugi. (Von Paben je bil vesel, da si je 30. junija rešil glavo in je kmalu nato odšel na Dunaj kot Hitlerjev posebni poslanik.)

Zastopniki konservativizma so priznali svoj poraz! Se isti dan — tudi 2. avgusta 1934 — je armada prisegla novemu komandantu — Adolfu Hitlerju. Važna je vsebina prisige:

»S to svečano prisigo prisegam pri bogu, da se bom, brezpogojno pokoraval Führerju nemškega Reicha in nemškemu Reichu in ljudstvu Adolfu Hitlerju, vrhovnemu komandantu oboroženih sil, in da bom pripravljen, da kot pravi vojak ob vsakem času dam svoje življenje za prisigo.«

Vojaki niso prisegli niti ustavi niti domovini. Prisegli so Hitlerju — osebno!

Se en korak manjka. Storimo to in dodajmo še plebiscit 19. avgusta 1934, ki ga je zahteval Hitler, da bi se ljudstvo izreklo, ali je za to, da Hitler prevzame funkcijo novega predsednika Reicha. Po radiu je govoril Hindenburgov sin: »Moj oče je tudi sam gledal v Hitlerju svojega neposrednega naslednika na položaju šefa države in jaz se ravnam po njegovem namenu, ko pozivam nemške može in žene, da glasujejo za to, da se položaj mojega očeta odstopi Führerju in kanclerju Reicha.«

19. avgusta 1934 je prišlo na naš volišče 95,7 odstotkov volilcev. Več kot 30 milijonov (89%) Nemcev je glasovalo »za«, štiri in pol milijona ljudi je bilo toliko junaških, da so glasovali »proti«. Osem sto sedemdeset tisoč ljudi je uničilo volilne listke.

Tako je postal Hitler, ki se je pred dobrim letom prithotapil na oblast, neomejen diktator Nemčije. Požig Reichstaga se mu je obilo poplačal. Ko je v jeseni, oktobra meseca, govoril na strankinem zborovanju v Nürnbergu, je bil dober volje:

»Živčno obdobje devetnajstega stoletja je našlo v nas svoj konec. V naslednjih tisoč letih Nemčija ne bo več doživela revolucije!«

ZAKLJUČEK

Zgodovina je pravičen sodnik. V naslednjih desetih letih je pokazala, da se je Hitler krepko uštel. Nemškemu fašizmu sicer ni sodilo ljudsko sodišče proletarske diktature, kot je to dejal na leipziškem procesu Georgij Dimitroff, toda sodilo mu je mednarodno sodišče kot predstavnik vseh tistih, ki so se v žadnji vojni borili proti nemškemu fašizmu.

BESEDE IN DEJSTVA

»Nemčija nima niti namena niti želje, da bi se vmešavala v avstrijske notranje zadeve, da bi Avstrijo morda anketirala ali si jo priključila.«

Te besede je spregovoril Adolf Hitler pred Reichstagom dne 21. maja 1935. Toda dejstva so govorila drugače.

»Brž ko so nacisti januarja 1933 prišli v Nemčiji na oblast, so mi najvišji vladni uradniki Nemčije pogosto izjavili, da je priključitev Avstrije politična in gospodarska nužnost,« je izjavil pred nürnberškim sodiščem proti glavnim nacističnim vojnim zločincem bivši ameriški generalni konzul v Berlinu George Messersmith, »in da bodo to priključitev izvedli ne glede na to, kakšna sredstva bi bila za to potrebna. Edino, v čemer si nacisti tedaj niso bili na jasnem, je bilo vprašanje, kdaj in kako. Med mojim bivanjem v Avstriji pa so mi kancler Dollfuss, predsednik Miklas in drugi visoki uradniki vedno znova poročali, da izvaja nemška vlada neprestan pritisk na avstrijsko vlado.«

V čem je bil ta pritisk? Agenti prepovedane nacistične stranke so neprestano napadali avstrijske urade in ustanove, polagali bombe pod železniške mostove ter terorizirali prebivalstvo.

»V tistem obdobju,« nadaljuje George Messersmith svojo izjavo, »so mi visoki nacistični funkcionarji večkrat izjavili, da vso to teroristično dejavnost v Avstriji vodijo iz Nemčije. V teh razgovorih predstavniki nemške vlade niso skrivali dejstva, da so oni odgovorni za to dejavnost v Avstriji.«

Na čelu Avstrije je stal tedaj mož, katerega energija in častihlepnost nista bila v nobenem pravem sorazmerju z njegovo velikostjo. Dr. Engelbert Dollfuss je bil po postavi izredno majhen mož in prav zato je bil cilj mnogih šal, ki so jih na njegov račun zbijali v Avstriji in izven nje.

Dollfuss je sam zbiral te šale in se zabaval nad njimi. Priznati mu je treba, da je bil spreten diplomat, toda kljub temu ni bil kos problemom, pred katerimi je stala tedanja Avstrija. Stori je marsikatero politično napako.

Ko se 4. marca 1933 poslanci v avstrijskem parlamentu niso mogli zediniti o nekaterih vprašanih avstrijskih železnicih, je kancler Dollfuss poslal poslanca enostavno domov in jih ni več sklical. Ko se je pozneje skušal parlament znova sestati, je stala pred parlamentom policija.

Dollfuss je postal krščansko-socialni diktator.

In ta mali avstrijski diktator je hodil v šolo pri svojem velikem bratu Benitu Mussoliniju. Oba diktatorja sta se večkrat sestala in veliki diktator je dajal malemu nasvete, ki jih je ta zvesto izpolnjeval.

Mussolini tedaj še ni bil Hitlerjev prijatelj. Nasprotno, tedaj se je še bal, da ne bi postal Hitlerjev vpliv v Evropi premočan. Hotel je, da bi bila Avstrija fašistična in je spodbujal Dollfussa k odločnemu boju zoper socialiste in nacističe.

Mura : Aluminijski 3:3 (0:1)

Po nekoliko nervoznem začetku je prevzela pobudo Mura in bila v rahli terenski premoči. Vrstili so se napadi za napadom, vendar le do kazenskega prostora. Kljub terenski premoči Mure so prvi prišli v vodstvo gostje že v 15. minuti povsem nepričakovano. Po izvedenem prostem strelu iz desne strani kazenskega prostora je nato ovirano prejel žogo Krnić in z vohel udarcem potresel mrežo Vrdjuke. Nato so se do konca prvega polčasa napadi obojestransko menjavali, vendar so bili gostje nevarnejši pred golom. V tem delu so zapravlili lepi priložnosti za gol Krnić in Spehonja (Aluminij) ter Horvat (Mura) in tako se je prvi polčas končal s prednostjo gostov.

Grafičar : Slov. Konjice 4:1 (2:0)

Rakičanu so v nedeljo gostogostogometni Partizani iz Slovdh Konjic in se v prvi prvenstveni tekmi SCL — vzhod pomurskega moštva Graficirja. Tekma je končala z visoko zmago Graficirja z rezultatom 4:1 (2:0). Grafičar je imel pobudo skozi celo tekmo in je zaslužen zmagal. Prvi gol je dosegel Bažika v 13. minuti, soló prodora. Rezultat je postal Kožar v 23. minuti, s čimer bil tudi postavljen rezultat prvega polčasa. V drugem polčasu Fijuk realiziral enajstmetrovko povečal vodstvo na 3:0. Samo minuto pozneje pa je Bagari osel četrty gol za Graficirja. 4. miniti gol za Slovenske Konjice je dosegel Očko iz enajstmetrovke. Tekmo je dobro vodil Pavc iz Maribora.

ko je bil poškodovan Madžar in je Nafta igrala le z desetimi igralci, rahlo terensko premoč. Najidealnejšo priložnost za gol so imeli gostje nekaj minut pred koncem, ko je sodnik dosodil enajstmetrovko, katero je odlični Farkaš ubranil. Tekmo je dobro sodil Koloča iz M. Sobotie.

Nafta: Farkaš, Furst, Kerek, Bači III, Bači II, Bači I, Balantič, (Terek), Matičič, Horvat, Madžar,

Nafta pomurski pokalni zmagovalec

Pretekli teden je bila na igrišču Mure v Murški Soboti odigrana finalna nogometna tekma za pokal maršala Tita na področju Nogometne podzveze Murska Sobotina med Nafto iz Lendave in domačo Muro. Čeprav so bili domači nogometaši favoriti srečanja, se je tekma presenetljivo, vendar zasluženo končala z zmago Naftie z rezultatom 3:2 (1:1). Prvi so se zbrali gostje in pričeli napadati na vrata Mure ter po nekaj minutah igre dosegli gol, ki pa ga sodnik zaradi ofside ni priznal. Kljub temu pa prva pride v vodstvo Nafta. Mladi napadalec Naftie Terek je izkoristil nepazljivost domačie obrambe in prisegajo pošlal žogo v mrežo. Nato je pričela napadati Mura in samo dve minuti pozneje je Sarotar rezultat izenačil. Do konca prvega polčasa sta obe enajstorici imeli priložnosti za gol, vendar do spremembe rezultata ni prišlo.

Teško je sodil Bolkovič iz M. Sobotie.

Mura: Kolarič (Slavio), Horvat I, Martinuzi I, Horvat III, Drvarič, Martinuzi II, Ilič, Sečko, Horvat II, Sarotar, Kukanja (Jandi), Nafta: Farkaš, Furst, Kerek, Bači III, Bači II, Bači I, Balantič, Horvat, Matičič, Terek, Perša.

Stefan Bukvič na svetovnem prvenstvu oračev

O velkem uspehu Stefana Bukviča, traktorista iz Lemerja, ki ga je dosegel na nedavnem evropskem prvenstvu oračev v Leipzigu, v Vzhodni Nemčiji, smo že poročali. Tokrat pa smo hoteli izvesti nekoliko več, zlasti nas je zanimalo, kako se pripravlja na svetovno prvenstvo oračev, ki bo meseca oktobra v Oslu na Norveškem.

— Koliko časa že tekmuje in kakšne uspehe ste doslej dosegli?

Moj prvi nastop je bil leta 1962 na občinskem tekmovanju v Moravcih, kamor sem bil poslan od strani združbe in kjer sem zasedel drugo mesto. Se istega leta sem nastopil tudi na okrajnem tekmovanju v Radgoni in zasedel prvo mesto (oranje, spretnostna vožnja, agrotehnika). Naslednjega leta je bilo izvedeno samo okrajno tekmovanje traktoristov v Ormožu. Tudi tega sem se udeležil in zasedel prvo mesto, ter se prišliral na republiško tekmovanje, ki je bilo še istega leta v Kočevju. Tam sem zasedel peto mesto. Ker lansko leto ni bilo izvedeno niti občinsko niti okrajno tekmovanje traktoristov, sem sodeloval le na republiškem tekmovanju v Novi Gorici in zasedel drugo mesto ter si s tem pridobil pravico sodelovanja na državnem prvenstvu.

ki je bilo v Peči (Kosmet). Nepričakovano sem osvojil prvo mesto, kar je bil zame vsekakor velik uspeh. Kot državni prvak sem bil nato poslan na evropsko prvenstvo v oranju, ki je bilo letos 4. junija v Leipzigu (V. Nemčija). Kot drugoplasirani za českoslovaškim tekmovalcem sem si pridobil pravico sodelovanja na svetovnem prvenstvu, ki bo v času od 2.—16. oktobra v Oslu na Norveškem.

— Kako se pripravljate za ta nastop in kakšen uspeh pričakujete?

Sredi tega meseca se bom udeležil skupnih priprav v Beogradu, ki bodo trajale dobrih deset dni. Te priprave bodo vodili sami strokovnjaki in zato upam, da mi bodo koristile. Kar zadeva samega nastopa na svetovnem prvenstvu upam, da bom izboljšal doslej najboljši rezultat, ki ga je dosegel jugoslovanski tekmovalec, Mariborčan, leta 1962, ko je zasedel 16. mesto.

Občinska nogometna liga

Mladost ali Olimpija?

V predzadnjem kolu občinske nogometne lige Lendava je bilo najzanimivejše srečanje med Graničarjem iz Benice in Mladostjo iz Centibe, ki se je končalo s tesno zmago Graničarja. Presenetljivo je moštvo Dinama iz Pinc, ki je odneslo točko Olimpiji iz Dolge vasi. Zvezda iz Doline je katastrofalno porazila Petišovce, medtem, ko se je srečanje med Muro iz Gaberja in Elmo iz Lendave končalo s 3:0 brez borbe, ker Elma ni nastopila. Po predzadnjem kolu je položaj na tabeli še vedno nejasen, in bo o naslovu letošnjega občinskega prvaka odločilo srečanje Mladost : Olimpija.

Rezultati XIII. kola:
Olimpija : Dinamo 1:1
Mura : Elma 3:0
Graničar : Mladost 3:2
Petišovci : Zvezda 0:10

Tabela

Mladost	13	9	2	2	46:13	20
Olimpija	13	8	3	2	38:19	19
Graničar	13	8	3	2	27:18	19
Dinamo	13	5	4	4	33:29	14
Zvezda	13	6	1	6	32:22	13
Mura	13	5	3	5	24:24	13
Petišovci	13	1	1	11	11:52	3
Elma	13	0	3	10	8:42	3

Strelci iz ljutomerske občine — udeleženci nedavno održanega strelskega tekmovanja v Presiki

Prekinjena tekma v Dobrovniku

V drugem kolu pomurske nogometne lige, je pripravilo največje presenečenje moštvo Bogojine, ki je zmagalo v Turnišču. Preseneča tudi visoka zmaga Dokležovja nad Tišino, medtem ko so

se ostala srečanja več ali manj končala s pričakovanimi izidi. Vse graje je vredno zopet nešportno obnašanje igralca Brajde Nagya, ki je nekaj minut pred koncem tekme, pri stanju 2:1 za Bakovce

napadel sodnika, zaradi česar je bila tekma predčasno zaključena. Čeprav bo tekma med Brazdo in Bakovci registrirana s 3:0 v korist Bakovce, obojamo nešportni dogodke v Dobrovniku, hkrati pa zahtevamo najstrožje ukrepe tekmovalne in disciplinske komisije. Čas bi bil, da bi že enkrat nehali s takimi nešportnimi izpadi na nogometnih igriščih.

Rezultati II. kola:

Vrelec : Sajovci 3:0
Dokležovje : Tišina 6:1
Tehnostroj : Beltinci 4:2
Radgona : Veržej 3:2
Turnišče : Bogojina 1:2
Brazda : Bakovci 0:3
(pri 1:2 prek.)

»Stoj, Epafrodit! Ne hodi v smrt! Tunjuš te čaka v zasedi!« je kričal Radovan.
»Lažeš, barbar! Tunjuš je bil v Odrinu in je imel s seboj pismo s cesarskim pečatom!
»Kriste naj te varuje slepote! Poglej ta konja! Čigava sta? Tunjuševa. Moj sin jih je ukradel in tvegal glavo, zate tvegal. In mene poglej! Na smrt sem se gnal, da tebe rešim, na tem kljusetu ima hrbitišče kakor gabrov hlod!«
Takrat zavpije Izток: »Huni! Huni!«
»Samo dva! Ta gresta za nama! Dajte ju!«
Jezdeca se ustavita, zakričita hunske kleteve, zasukneta konja in bliskovito odbežita nazaj.
»Epafrodit ali se praviš, da lažem?«
»Ne lažeš! Nazaj! Tunjuš je razbojnik!«

Obrnili so težki voz. Spremljevalci so morali ostati daleč zadaj, da so stražili hrbet.
»Kaj vama dam za plačilo?« povpraša Grk.
»Da te smeva spremljati v Bizanc.«
»Dobro, do Bizanca z menoj, potem k meni. Veliki slavnosti bodo, tesno bo za prenočišča.«
Radovan je pomežiknil Iztoku, ki ni vedel zakaj. Eno pa je le dobro razumel: to da sta srečno opravila.
»Se nekaj, gospod,« je primaknil Radovan. »Ko bi smel sestiti k vozniku. Truden sem!«
Epafrodit mu je velel na voz.
Konji so udarili ob trdo cesto, kolesa so zaropotala in težki trgovčev voz je zagrnil oblak prahu.

Se isto noč se je vrnil Balambak k Tanjušu.
»Glavo!« je zarežal poglavar.
»Vzemij mojo! Slovena sta nas izdala. Epafrodit se je vrnil v Bizanc.«
Tanjuš je zaškripal.
»Kdo je razodel nakano tem psom? Naj takoj pogine!«
»Balambak, tvoj hlapec ti pravi: Vино razodeva skrivnost!«
»Naj pogine, kakor sem rekel!«
Balambak je šel in prerезal vse mehove, da je vino izteklo. Ko so se rdecila tla od zlahtnega vina, je Tunjuš prisegel na zlato krsto Atile, da mora v potokih teči kri Slovenov.